

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
кафедрального каталогу
МЕТОДИКА РОЗСЛІДУВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ЗЛОЧИНІВ
Обсяг 3 кредитів/90 годин

Першого рівня вищої освіти

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

НАЗАРЕНКО ПАВЛО ГРИГОРОВИЧ,
*доцент кафедри кримінального,
цивільного та міжнародного права,
кандидат юридичних наук, доцент*

Контактна інформація:

- 0964949475; 05042 12783
- pavelnazarenko@gmail.com;
- навчальний корпус 4, аудиторія 390

Час і місце проведення консультацій:
*Вівторок, середа, 11.00 -12.00, 4 корпус,
аудиторія 390*

ОПИС КУРСУ

Навчальна дисципліна «**Методика розслідування окремих видів злочинів**» укладена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра з галузі знань 26 Цивільна безпека, за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність і охоплює теоретичні проблеми та особливості методики розслідування кримінальних правопорушень в правоохоронній діяльності органів досудового розслідування та дізнання.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Мета – точне й глибоке засвоєння алгоритму дій слідчого під час розслідування конкретного кримінального правопорушення (злочину), розуміння етапів розслідування та конкретної слідчої ситуації, планування розслідування та криміналістично-значимої

інформації в процесі розслідування кримінальних правопорушень, опанування різних теоретичних концепцій та дискусійних положень, критичний аналіз проблемних питань і висловлювання по них своїх думок, а також застосування теоретичних знань до конкретних фактів і ситуацій є основною метою курсу.

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Загальні компетентності :

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності: СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій. СК2. Здатність здійснювати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності. СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ. СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань. СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень. СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення. СК19. Здатність здійснювати взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, у тому числі при усуненні потенційних та реальних загроз державному суверенітету та територіальній цілісності держави.

Результати навчання: РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності. РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях. РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності. РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань. РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності. РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності. РН22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою. РН23. Здійснювати заходи з виявлення, запобігання, припинення та документування правопорушень, пов'язаних зі збройною агресією РФ проти України, через законодавче забезпечення прав і свобод громадян, які знаходяться на окупованих територіях, правове забезпечення протидії колабораціонізму, відновлення правосуддя, підвищення рівня сприйняття закону населенням.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити – фундаментальні юридичні дисципліни – Кримінальне право, Кримінальний процес; постреквізити – практика по отриманню професійних вмінь та досвіду професійної діяльності.

Компетентності, які полегшують засвоєння дисципліни: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Систематизоване освоєння і закріплення у здобувачів вищої освіти правильному орієнтуванню в діючому кримінальному та

кримінальному процесуальному законодавстві; Набуття вміння застосовувати норми кримінального та кримінального процесуального законодавства; Сприяти вихованню у здобувачів вищої освіти поважного ставлення до закону про кримінальну відповідальність як важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань; Розкриття зв'язків методики розслідування окремих видів злочинів з іншими галузями права навчальними дисциплінами спеціальності правоохоронна діяльність.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми практичних занять, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1.		
1	Загальні положення криміналістичної методики. (2 год.)	Загальні положення криміналістичної методики. (2 год.)
2	Розслідування вбивств. (2 год.)	Розслідування вбивств. (2 год.)
3	Розслідування зґвалтувань. (2 год.)	Розслідування зґвалтувань. (2 год.)
Змістовий модуль 2.		
4	Розслідування крадіжок. (2 год.)	Розслідування крадіжок. (2 год.)
5	Розслідування шахрайства. (2 год.)	Розслідування шахрайства. (2 год.)
6	Розслідування службових злочинів. (2 год.)	Розслідування службових злочинів. (2 год.)
7	Розслідування порушень правил безпеки руху та експлуатації транспортних засобів. (2 год.)	Розслідування порушень правил безпеки руху та експлуатації транспортних засобів. (2 год.)

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає виконання завдань до семінарів, підготовки доповідей, презентацій на вибір студента за відповідними темами курсу. З метою самостійного вивчення опрацювання частини програмного матеріалу з курсу «Методика розслідування окремих видів злочинів», поглиблення знань та вдосконалення умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та семінарських занять студенти мають виконувати деякі **індивідуальні завдання**.

По кожній темі вирішити тестові завдання (Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методика розслідування окремих видів злочинів» для бакалаврів за спеціальністю 262. правоохоронна діяльність / Укл. П.Г. Назаренко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. 23 с.)

Номер тижня	Зміст самостійної роботи (тематика доповідей)	Термін виконання (тиждень)
1	2	3
Змістовий модуль 1.		
1	<ol style="list-style-type: none">1. Що таке криміналістична методика?2. Види криміналістичних методик.3. Принципи криміналістичної методики.4. Структура окремої криміналістичної методики.5. Назвіть етапи розслідування злочину.6. Що таке криміналістична характеристика злочинів?7. Яка структура криміналістичної характеристики злочинів?	1
2	<ol style="list-style-type: none">1. Розкрийте особливості криміналістичної характеристики вбивств.2. Які можна виділити обставини, що підлягають встановленню у провадженнях про вбивства?3. Які є типові ситуації на початку розслідування вбивств?4. Якими є особливості тактики початкових слідчих дій?5. Чим характерні наступні слідчі дії?6. Види судових експертиз при розслідуванні вбивств.	2
3	<ol style="list-style-type: none">1. Криміналістична характеристика зґвалтувань.2. Особливості відкриття кримінального провадження і обставини, що 64 підлягають встановленню у провадженнях про зґвалтування.3. Типові ситуації початку розслідування зґвалтувань, програма дій слідчого.4. Особливості тактики початкових слідчих дій.	3

	<p>5. Які відомості про злочинця і подію, що відбулася, можна отримати при огляді місця події і допиті потерпілої?</p> <p>6. Які методи використовуються при встановленні гвалтівника, невідомого потерпілому?</p>	
Змістовий модуль 2.		
4	<p>1. Які вирізняють види крадіжок?</p> <p>2. Чи існують особливості часового чинника при вчиненні крадіжок?</p> <p>3. Що найбільш часто є предметом злочинного посягання при вчиненні крадіжок?</p> <p>4. Які існують способи вчинення крадіжок?</p> <p>5. Які сліди можуть залишатись при вчиненні крадіжок?</p> <p>6. Які обставини слід встановлювати під час розслідування крадіжок?</p> <p>7. Які слідчі ситуації є найбільш типовими на початковому етапі розслідування крадіжок?</p> <p>8. Які типові слідчі версії характерні для початкового етапу розслідування крадіжок?</p>	4
5	<p>1. Криміналістична характеристика шахрайства.</p> <p>2. Основні способи здійснення шахрайства (традиційні і сучасні).</p> <p>3. Особливості відкриття кримінального провадження та обставини, що підлягають встановленню у справах про шахрайство.</p> <p>4. Типові ситуації і дії слідчого на початковому етапі розслідування.</p> <p>5. Особливості тактики слідчих дій. Питання, що з'ясовуються при допиті потерпілого у провадженнях про шахрайство.</p> <p>6. Найбільш характерні експертизи. Використання допомоги фахівців при підготовці матеріалів і призначенні судових експертиз.</p> <p>7. Особливості взаємодії слідчого з органами дізнання, використання допомоги фахівців і громадськості, засобів масової інформації при розслідуванні шахрайства.</p>	5
6	<p>1. Криміналістична характеристика вимагання.</p> <p>2. Особливості відкриття кримінального провадження і обставини, що підлягають встановленню у справах про вимагання..</p> <p>3. Типові ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого.</p> <p>4. Особливості тактики початкових слідчих дій.</p> <p>5. Типові джерела інформації про вчинення вимагань.</p> <p>6. Особливості призначення експертиз під час розслідування вимагань.</p> <p>7. Обставини, що підлягають встановленню при</p>	6

	розслідуванні вимагань.	
7	<p>1. Назвіть елементи криміналістичної характеристики прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди.</p> <p>2. Які обставини підлягають встановленню у справах про прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди?</p> <p>3. Які існують особливості відкриття кримінального провадження при розслідуванні даного виду злочину?</p> <p>4. Які типові ситуації виникають на початковому етапі розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди?</p> <p>5. Які судові експертизи найбільш характерні для розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди?</p>	7

Навчально-методичні розробки:

1. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Методика розслідування окремих видів злочинів» для бакалаврів за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність / Укл. П.Г. Назаренко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 90 с.

2. Програма навчальної дисципліни «Методика розслідування окремих видів злочинів» для бакалаврів за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність / Укл. П.Г. Назаренко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 12 с.

3. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Методика розслідування окремих видів злочинів» для бакалаврів за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність / Укл. П.Г. Назаренко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 24 с.

4. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методика розслідування окремих видів злочинів» для бакалаврів за спеціальністю 262. правоохоронна діяльність / Укл. П.Г. Назаренко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 23 с.

5. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Методика розслідування окремих видів злочинів» для бакалаврів за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність / Укл. П.Г. Назаренко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 14 с.

Літературні джерела:

1. Розслідування окремих видів злочинів: навч. посіб. / О. В. Бишевець, М. А. Погорецький, Д. Б. Сергєєва [та ін.]; за ред. М. А. Погорецького та Д. Б. Сергєєвої. – К. : Алерта, 2015. – 536 с.
2. Удовенко, Ж. В. Криміналістика: конспект лекцій / Ж. В. Удовенко; за заг. ред. В. І. Галагана. К. : Центр учбової літератури, 2016. 320 с.
3. Криміналістика (Методика розслідування окремих видів злочинів): навч. посіб. Чернігів : Чернігівський національний технологічний університет, 2018. 292 с.
4. Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень : підруч. / М. М. Єфімов, І. В. Пиріг. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. 271 с.
5. Криміналістична техніка, тактика і методика : навчальний посібник / В. В. Копча, Н. В. Копча. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 286 с.
6. Пряхін Є. В. Криміналістичні засоби та методи розслідування кримінальних правопорушень : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 164 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Застосування *методів* перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти ґрунтується на системному підході. Серед основних використовуються такі: *спостереження* за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни дає змогу скласти уявлення про пізнавальні можливості студентів, їх ставлення до оволодіння знаннями, рівень самостійної підготовки тощо; *усне опитування* (індивідуальне, фронтальне, просте, складне) використовується у традиційній системі перевірки та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти шляхом постановки перед ними запитань за змістом навчального матеріалу та оцінюванні їх відповідей; *письмовий контроль* дозволяє повніше реалізувати діагностичну функцію, заощадити, виявити уміння логічного, послідовного викладення думок студентом тощо

У процесі викладання курсу «Методика розслідування окремих видів злочинів» використовуються такі **види контролю** знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти:

- **діагностичний (попередній, нульовий)**. Попередній контроль (перевірка та оцінка залишкових знань) застосовується як передумова

для успішного планування і керівництва навчальним процесом. Він проводиться на початку вивчення навчальної дисципліни з метою визначення загального рівня підготовки студентів до оволодіння її матеріалу.

– поточний контроль. Поточний контроль знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти слугує засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу з дисципліни; здійснюється у повсякденній навчальній роботі й виражається у систематичних спостереженнях викладача за навчальною діяльністю студентів та її оцінки на семінарських заняттях.

– рубіжний контроль. Рубіжний (тематичний, модульний) контроль спрямований на перевірку засвоєння отриманих знань через триваліший період і охоплює значний за обсягом розділи курсу, проводиться у формі тестування і письмової контрольної роботи;

– підсумковий контроль – перевірка рівня засвоєння знань, умінь здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни (іспит). Основна мета підсумкового контролю – визначення рівня змісту узагальнених знань студентів за весь період навчання з дисципліни, вміння застосовувати їх у практичній діяльності.

Оцінювання знань, умінь та навичок – рейтингове, за багатобальною (100 бальною) шкалою. Порядок розподілу балів за видами контролю наведений нижче.

Поточна аудиторна та самостійна робота						Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Залік	$\frac{100+100+100}{3} = 100$
100			100			100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6-7	T1-7	
100			100			100	

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання

Поточна аудиторна та самостійна робота						Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Залік	$\frac{100+100+100}{3} = 100$
100			100			100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6-7	T1-7	
100			100			100	

ПОЛІТИКА КУРСУ

Спрямована на отримання знань про особливості Методики розслідування окремих видів злочинів.

Передбачає обов'язкове відвідування (онлай чи офлайн) лекцій та семінарських занять, вчасне виконання самостійних, індивідуальних завдань та проходження тестування в системі moodl Національного університету «Запорізька політехніка».

Вітається креативна ініціатива здобувачів вищої освіти, коли за власною ініціативою готуються доповіді (презентації) до тем семінарських занять, опрацьовуються поглиблено окремі лекційні теми або питання, самостійне обрання індивідуального науково-дослідного завдання, науковий та творчий підхід до його виконання, висловлювання власного бачення проблем становлення та розвитку правоохоронних органів України.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» передбачає: спрямована на самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності визначених Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізької політехніки» від 29.06.2021 р. (URL: https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf).

Політика щодо конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (Див. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>).

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.